

BERKLEY FÖRETAGSMOTOR

Gäller för personbil, lätt lastbil och lätt släp

AVTALSVILLKOR från och med 2020-01-01 **BM 1:3**



**EVERYTHING
COUNTS
EVERYONE
MATTERS**

W. R. BERKLEY

W. R. BERKLEY INSURANCE AG, svensk filial,
Birger Jarlsgatan 22, 114 34 Stockholm, Sverige, org no. 516410-2070
Tel: +46 8 410 337 00, E-post: berkley.sverige@wrberkley.com
www.berkleyforsakring.se

W. R. BERKLEY INSURANCE AG, svensk filial,
is a branch office of W. R. Berkley Insurance AG authorised by the
Financial Market Authority, Liechtenstein.
Landstrasse 109, 9490 Vaduz, Liechtenstein.



Berkley

N O R D I C
a Berkley Company

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR FÖRETAGSÄGD BIL

Avtalsvillkor från och med 2020-01-01

Gäller för personbil, lätt lastbil och lätt släp.

INNEHÅLL:

1.	Allmänna villkor för motorfordonsförsäkring.....	4
1.1	Inledning.....	4
1.2	Försäkringshandlingar.....	4
1.3	Försäkringsomfattning.....	4
1.4	Vem gäller försäkringen för.....	5
1.5	Var gäller försäkringen.....	5
1.6	Bestämmelser om premieberäkning.....	5
1.7	Självrisker.....	6
1.8	Avställningsförsäkring.....	6
2.	Trafikförsäkring.....	7
2.1	Trafikskadelagen, TSL.....	7
2.2	Omfattning.....	7
2.3	Var gäller försäkringen.....	8
2.4	Försäkringsbelopp.....	8
2.5	Självrisk.....	8
2.6	Särskilda självrisker.....	8
3.	Egendomsskydd - kasko.....	10
3.1	Gemensamma villkor för egendomsskydd.....	10
3.2	Brand.....	12
3.3	Stöld inklusive skadegörelse.....	13
3.4	Glas.....	15
3.5	Räddning och bärgning.....	16
3.6	Kris.....	17
3.7	Allrisk.....	18
3.8	Rättsskyddsförsäkring för fordonet.....	19
3.9	Maskinskadeförsäkring.....	22
3.10	Vagnskada.....	25
4.	Tilläggsförsäkringar.....	26
4.1	Hyrbil.....	26
4.2	Självriskreducering.....	28
5.	Värderings och ersättningsregler.....	29
5.1	Värderings- och ersättningsregler.....	29
6.	Försäkringsordlista.....	31

7.	Allmänna bestämmelser.....	33
7.1	Försäkringsavtalet.....	33
7.2	Premien.....	34
7.3	Begränsningar av Berkleys ansvar.....	35
7.4	Räddningsåtgärder.....	36
7.5	Reglering av skada.....	36
7.6	Regler i särskilda fall.....	38
7.7	Om vi inte kommer överens.....	40

Information om försäkringsgivaren

W.R. Berkley Insurance AG, svensk filial, är en filial till W.R. Berkley Europe AG med säte i Liechtenstein.

W.R. Berkley Corporation är ett av de största sakförsäkringsbolagen i USA och listat på New York Stock Exchange.

Finns annan försäkringsgivare för din försäkring, framgår detta av försäkringsbrevet.

KONTAKTUPPGIFTER:

W.R. Berkley Insurance AG, svensk filial
Birger Jarlsgatan 22, 4tr
114 34 Stockholm

Org.nr: 516410-2070

Telefon: 08-410 337 00

Mailadress: sverige@wrberkley.com

www.berkleyforsakring.se

1. ALLMÄNNA VILLKOR FÖR MOTORFORDONSFÖRSÄKRING

Detta försäkringsvillkor gäller för de fordonstyper som anges nedan och som ägs av juridisk person eller enskild firma som inte används i yrkesmässig trafik eller yrkesmässig uthyrning.

- **Personbil**
- **Lätt Lastbil som har en totalvikt av högst 3 500 kg**
- **Lätta släp upp till 2 999 kg**

1.1 Inledning

Försäkringens omfattning framgår av försäkringsbrevet och texten i försäkringsvillkoret. Av försäkringsbrevet framgår vilket eller vilka försäkringsmoment, som ingår i försäkringsavtalet.

Villkorsbestämmelserna gäller bara om det aktuella momentet finns i försäkringsavtalet. I tillämpliga delar gäller även tilläggsförsäkringar (se punkt 4) och allmänna bestämmelser (se punkt 7).

För försäkringen gäller svensk lag. De viktigaste bestämmelserna för försäkringsavtalet finns bland annat i *Trafikskade- och Försäkringsavtalslagen*. Tvist om försäkringsavtalet ska handläggas av svensk domstol med tillämpning av svensk lag.

1.2 Försäkringshandlingar

Försäkringshandlingar består av:

- **Försäkringsvillkor**
- **Försäkringsbrev**
- **Kundmeddelanden**

1.3 Försäkringsomfattning

Försäkringen kan innehålla följande försäkringsmoment.

Försäkringsomfattningen framgår av försäkringsbrevet.

TRAFIKFÖRSÄKRING	HALVFÖRSÄKRING	HELFÖRSÄKRING
Trafik	Trafik Brand Stöld inkl. skadegörelse Glas Räddning/Bärgning Kris Allrisk Rättsskydd fordon Maskinskada	Trafik Brand Stöld inkl. skadegörelse Glas Räddning/Bärgning Kris Allrisk Rättsskydd fordon Maskinskada Vagnskada
TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR		
Hyrbil Självriskreducering		

1.4 Vem gäller försäkringen för

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare och ägare till objektet. Med ägare avser vi den verkliga, civilrättslige ägaren, se *punkt 3.1.2, Försäkrat intresse*. Försäkringens begränsningar och aktsamhetskrav gäller även om du lånar ut fordonet. Trafikförsäkringen, kris, och bärgning gäller även för passagerare i fordonet.

1.5 Var gäller försäkringen

Din motorfordonsförsäkring gäller i de länder som är anslutna till det så kallade *Gröna Kort*-området och vid transport mellan dessa länder om inget annat sägs i villkoret. För vissa försäkringsmoment kan andra regler gälla, dessa framgår av respektive försäkringsmoment.

Trafikförsäkringen gäller alltid i hela världen för den som är svensk medborgare och för den som har hemvist i Sverige och som skadas i följd av trafik med svenskregistrerat fordon. Detta regleras i trafikskadelagen.

Anmärkning: Gröna kort-området kan komma att utökas eller inskränkas. Kontrollera därför alltid områdets omfattning i det internationella försäkringsbevis (grönt kort) som, på begäran, utfärdas. Se även Trafikförsäkringsföreningens hemsida, www.tff.se för mer information.

1.6 Bestämmelser om premieberäkning

1.6.1 Premieberäkning

Premien är beräknad efter de uppgifter som framgår av försäkringsbrevet. Om du lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknades, gäller vad som sägs i *punkt 7.3.1, Upplyningsplikt*.

1.6.2 Premieberäkning för vagnparksavtal

Premien för vagnparksavtal (VPA) beräknas preliminärt vid försäkringstidens början. Efter avstämning av förändringar i fordonsbeståndet under försäkringstiden debiteras slutlig premie. Den slutliga premien kan bli högre eller lägre än preliminär premie. Avstämning sker efter försäkringsårets slut. Avstämningen reglerar alla förändringar som skett under försäkringsåret såsom nyteckningar, bilbyten och annullationer samt omfattnings- och övriga ändringar som gjorts sedan den preliminära fakturan framställdes fram till faktureringsstillfället.

1.6.3 Skyldighet att anmäla riskökning

Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras, till exempel hur långt du kör per år. Underlåtenhet kan leda till nedsättning av försäkringsersättning, i allvarigare fall kan ersättning helt utebli. I annat fall kan nedsättning av försäkringsersättning ske enligt *punkt 7.5.11*.

1.6.4 Indexstyrd premiejustering

Premien räknas varje år upp enligt ett fordonsindex. Detta index är framtaget av Statistiska Centralbyrån. Det som påverkar index är bland annat sjukvårdskostnader, verkstadskostnader, reservdelspriser. Index är framräknat som ett snitt för samtliga typer av fordon. Ytterligare premiejustering kan förekomma.

1.7 Självriser

Vid varje skadetillfälle tillämpas en självrisk. Hur stor din självrisk är framgår av ditt försäkringsbrev eller dina försäkringsvillkor. I vissa fall gäller försäkringen med en särskild självrisk; detta framgår då av försäkringsbrevet eller tillämpligt villkorsavsnitt. Vid skada drar vi självrisken efter åldersavdrag och före nedsättning på grund av avvikelser mot aktsamhetskrav och säkerhetsföreskrifter.

Om du drabbas av en skada som berör flera försäkringar hos försäkringsbolaget där du är omfattad som försäkrad, betalar du bara den högsta självrisken. Om skadan omfattar flera moment i motorfordonsförsäkringen gäller samma sak, förutom för avsnittet Trafik, där självrisken alltid tas ut utöver andra självriser.

Försäkringen gäller med högst två självriser

- **om försäkringstagaren har fler fordon försäkrade i Berkley och dessa skadas vid samma tillfälle genom brand, stöld, eller glasskada eller genom skadegörelse orsakad av annan person, eller annan yttre olyckshändelse.**

Trafikförsäkringens självrisk måste alltid betalas utöver annan självrisk.

1.8 Avställningsförsäkring

Försäkringen gäller för fordon som är avställt i Vägtrafikregistret och som inte framförs i trafiken. Om fordonets försäkring vid avställningstiden omfattade några av följande försäkringsformer ingår de också i avställningsförsäkringen:

- **Brand.**
- **Stöld inklusive skadegörelse.**
- **Glas.**
- **Rättsskydd för fordonet.**
- **Vagnskadeförsäkring (begränsad till att omfatta skada genom annan yttre olyckshändelse). Vagnskada vid avställning omfattar inte skada genom trafikolycka.**

1.8.1 Var gäller försäkringen

Avställningsförsäkringen gäller endast i Sverige.

1.8.2 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

2. TRAFIKFÖRSÄKRING

2.1 Trafikskadelagen, TSL

Trafikförsäkringen är obligatorisk och lagstadgad såvida ditt fordon inte är avställt. Trafikförsäkringen syftar till att säkerställa trafikskadelagens krav på att alla som skadas i trafiken ska ha rätt till ersättning oberoende av vem som är vållande, samt att skada som orsakas på annat motorfordon eller annans egendom till följd av trafik med ditt fordon ska ersättas.

Om ägaren av fordonet inte tecknar trafikförsäkring eller betalar försäkringspremien kommer ägaren bli krävd av Trafikförsäkringsföreningen på en avgift som är betydligt högre än försäkringspremien.

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i *Trafikskadelagen* (TSL).
Lagen tillämpas inte på

- **motordrivet fordon som är avsett att föras gående**
- **motordrivet fordon som används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande inom inhägnat tävlingsområde**
- **motorredskap med en tjänstevikt som är lägre än 2000 kg och som främst är inrättat som arbetsredskap och som varken är eller bör vara registrerat i Vägtrafikregistret.**

Släp omfattas inte av trafikskadelagen och behöver inte en egen trafikförsäkring, istället används trafikförsäkringen på dragfordonet.

2.2 Omfattning

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i Trafikskadelagen för person- och sakskada, som är en följd av trafik med fordonet. Enligt dessa regler kan ersättning inte lämnas för skada på fordonet och inte på egendom som transporteras med fordonet. Skada, utanför Sverige, som inte omfattas av Trafikskadelagen regleras enligt skadelandets lagstiftning. Beträffande svensk medborgare eller den som har hemvist i Sverige, se *punkt 2.3* var försäkringen gäller.

2.2.1 Utvidgat åtagande

Varje skadad förare eller passagerare får ersättning upp till 50 procent av prisbasbeloppet för skadade kläder och andra tillhörigheter som bars vid skadetillfället.

Ersättning lämnas inte för värdeföremål som till exempel:

- **Kameror**
- **Ringar**
- **Smycken**
- **Pengar**
- **Värdehandlingar**

Vid skada på egendom kan ersättningen minskas (jämkas) om den som drabbats av skadan varit medvållande, det vill säga själv haft skuld i att skadan hänt. Oavsett detta betalar försäkringen full ersättning upp till 25 procent av prisbasbeloppet. För den del av skadan som överstiger 25 procent av prisbasbeloppet minskas ersättningen enligt reglerna i trafikskadelagen.

Den här utvidgade rätten till ersättning gäller inte vid skada på

- **motordrivet fordon**
- **fordon som är kopplat till motordrivet fordon**
- **spårbundet fordon**
- **egendom som transporteras med sådant fordon som sägs ovan**
- **egendom som tillhör försäkringstagaren själv eller det försäkrade fordonets brukare eller förare**
- **om den skadelidande genom uppsåt eller grov vårdslöshet medverkat till skadan.**

2.3 Var gäller försäkringen

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade gröna kortområdet och vid transport mellan dessa. Trafikförsäkringen gäller i hela världen enligt *Trafikskadelagen* (TSL) för svensk medborgare och för den som har sin hemvist i Sverige och som skadas i följd av trafik med svenskregistrerat fordon.

2.4 Försäkringsbelopp

Trafikförsäkringen ersätter skador upp till 300 Mkr.

2.5 Självrisk

Trafikförsäkringen gäller med självrisk om det framgår av försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren.

Om en eller fler självrisker gäller för en skadehändelse läggs självriskerna samman. Vi har rätt att återkräva utgiven trafikskadeersättning intill självrisken.

2.6 Särskilda självrisker

2.6.1 Brottsjälvrisk

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk motsvarande 10 procent av prisbasbeloppet om

- **föraren kört fordonet utan att ha det körkort eller förarbevis som krävs**
- **läraren/eleven vid övningskörning inte uppfyller de regler som gäller för övningskörning**
- **föraren kört straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel (såvida du inte kan bevisa att dessa omständigheter inte medverkat till att skadan inträffade)**
- **föraren orsakat skadan genom grov vårdslöshet eller uppsåt.**

Berkley har dessutom rätt att av skadevällaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i *Trafikskadelagen* (TSL). Se även *punkt 7.6.6, Återkrav*.

2.6.2 Ungdomssjälvrisk

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 5 procent av prisbeloppet om föraren var under 24 år då skadan inträffade (s.k. ungdomssjälvrisk).

2.6.3 Höjdledsskada

För fordon som försäkras i detta villkor tillkommer en extra självrisk på 50 procent av prisbasbeloppet vid höjdledsskada.

2.6.4 Självrisk vid kollision med luftfarkost

Vid kollision med luftfarkost eller del av sådan gäller trafikförsäkringen för juridisk person med en extra självrisk motsvarande 20 prisbasbelopp.

2.6.5 Självrisk vid skada med avställt fordon

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 10 procent av prisbasbeloppet om skada hänt då fordonet varit avställt.

2.6.6 Självrisk tillämpas inte

Självrisk enligt 2.6.1 – 2.6.5 tillämpas inte

- **vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund**
- **om skadan hände medan fordonet var stulet/ tillgripet**
- **om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade fordonet**
- **om försäkringstagaren kan bevisa att annan person än han själv eller föraren ensam vållat skadan.**

2.6.7 Överlåtelse av fordran för självrisk

Fordran på obetald trafiksjälvrisk kan Berkley överlåta till Trafikförsäkringsföreningen.

3. EGENDOMSSKYDD - KASKO

I det här avsnittet framgår hur försäkringen gäller för egendomsskyddet. I ditt försäkringsbrev framgår vilka av dessa försäkringsmoment som ingår i just din försäkring.

3.1 Gemensamma villkor för egendomsskydd

3.1.1 Försäkrad egendom

- **Fordonet.**
- **Utrustning som hör till fordonet och anses vara normal för ett fordon av samma slag, fabrikat, och användningssätt dock ej reservdelar. Utrustningen kan vara fastmonterad eller lös.**
- **Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt ovanstående punkt.**
- **Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe, gäller försäkringen endast för den fordonsdel eller utrustning som är monterad.**
- **En extra uppsättning hjul till försäkrad personbil eller lätt lastbil.**
- **Elektronisk utrustning för ljud- och bildutrustning (även navigationssystem) som anses som normal utrustning om de är avsedda och konstruerade för att endast användas i fordonet.**
- **Ljud och bildutrustning som inte ingår i fordonets standardutrustning ersätts bara om utrustningen är fastmonterad och konstruerad för att användas i fordonet.**
- **Fast monterad inredning- och utrustning, såsom hyllor, skåp, hurtsar och bänkar. Högsta ersättning är två prisbasbelopp.**

Med fast monterad, normal utrustning menas att den är permanent monterad i eller på fordonet och att det krävs verktyg för att ta bort den. Med lös, normal utrustning avses lösa tillbehör och utrustningsdetaljer som tas med i och som är avsedda för fordonet.

3.1.2 Försäkrat intresse

Försäkringen gäller för dig som är försäkringstagare. Men den gäller endast om du är fordonets verkliga ägare och huvudsaklige brukare. Detta intresse ska vara lagligt. Dessutom avser försäkringen försäkringstagarens intresse i utrustning enligt *Försäkrad egendom 3.1.1*, som är lånad, hyrd eller ägd av fordonets brukare.

Detta innebär att du kan bli utan ersättning om du är registrerad som ägare och har tecknat försäkring för fordonet, trots att du inte äger det eller huvudsakligen brukar det. Har fordonet köpts på avbetalning eller kredit har vi rätt att lämna ersättning till säljaren. Sådan ersättning lämnas högst med säljarens återstående fordran enligt reglerna i konsumentkreditlagen eller lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare med flera. Om du hyrt (leasat) fordonet har vi rätt att lämna ersättning till ägaren.

3.1.3 Försäkringen gäller inte vid skada

- om fordonet inte uppfyller de svenska myndighetskraven
- om fordonet används för militärt ändamål
- som skett under tävling med fordonet eller träning för tävling, körning på tävlingsbana eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former (till exempel streetrace). Kan det visas att skadan skett under trafiksäkerhetsfrämjande former kan försäkringen gälla
- som inträffar när fordonet körs på fruset vatten, om det inte körs på vinterväg som Trafikverket ansvarar för.

3.1.4 Säkerhetsföreskrifter för föraren

- Fordonet får inte köras av förare som saknar giltigt och erforderligt körkort.
- Fordonet får inte köras av förare som är straffbart påverkad av alkohol, medicin eller annat berusningsmedel.
- Fordonet får inte användas för övningskörning om läraren eller eleven inte uppfyller kraven för tillåten övningskörning.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs minskas ersättningen, normalt med 100 procent. Regler om nedsättning av ersättningen finns under *punkt 7.3.3, Brott mot säkerhetsföreskrifter*.

3.1.5 Säkerhetsföreskrifter för fordonet

- Fabrikantens anvisningar för skötsel, underhåll, service och liknande ska följas.
- Fordonet får inte användas under förhållande som innebär onormal påfrestning för fordonet.
- Fordonet ska ha lagstadgad utrustning, till exempel lagligt mönsterdjup på däck.
- Fordonet får inte användas om fordonet belagts med körförbud.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs minskas ersättningen, normalt med 25 procent. Ersättningen kan dock minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns under *punkt 7.3.3, Brott mot säkerhetsföreskrifter*.

3.2 Brand

3.2.1 Försäkringen gäller för skada

- genom brand, dvs eld som kommit lös
- genom åsknedslag
- genom explosion
- genom brand som anlagts av tredje man (med tredje man menas annan än dig själv eller den som handlat utan ditt samtycke)
- genom skada på elektriska kablar, genom kortslutning samt direkta följskador på elektriska komponenter, genom elbilsbatterier om branden startar i batteriet.

3.2.2 Försäkringen gäller inte för skada

- på motor, ljuddämpare, katalysator, däck eller slangar genom brand eller explosion i dessa
- genom trafikolycka, även om skadan uppkommit som en följd av brand, åsknedslag, explosion eller kortslutning
- p.g.a. köld, väta eller korrosion/oxidation
- som avses i stöldförsäkringen, punkt 3.3
- som avses i vagnskadeförsäkringen, punkt 3.10.

Med kabel avses isolerad ledning mellan strömkälla och komponent/förbrukare. Med kortslutning menas överledning mellan kabel och annan ledare som normalt inte är i kontakt med varandra.

3.2.3 Säkerhetsföreskrifter

- Anordning som används för att ge starthjälp till, underhållsladda, värma eller torka fordonet ska vara provad och godkänd för detta ändamål. Fabrikantens anvisningar ska följas.
- Starkströmsanordning som används i fordonet ska vara provad och godkänd. Fabrikantens anvisningar ska följas.
- Elektriska kablar, ledningar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
- Svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits såsom friläggning och demontering av brännbart material.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs minskas ersättningen, normalt med 25 procent. Ersättningen kan dock minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns, se 7.5.11. Försäkringsersättningen minskas inte om försäkringstagaren kan visa att skadan uppkommit oberoende av detta.

3.2.4 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

3.3 Stöld inklusive skadegörelse

3.3.1 Försäkringen gäller för skada

- genom stöld
- genom tillgrepp av fordon
- genom rån
- genom försök till stöld, tillgrepp av fordon eller rån
- uppsåtlig skadegörelse i samband med någon av händelserna ovan.

Förlust av fordon ersätts om fordonet inte kommit tillrätta inom 30 dagar från den dag vi fick anmälan till oss. Inträffad skada ska polisanmälas.

3.3.2 Försäkringen gäller inte för skada

- enligt 3.3.1 som orsakats av person som tillhör samma hushåll eller företag som försäkringstagaren
- vid bedrägeri eller försäkringsbrott.

Anmärkning

Om försäkringstagaren/brukaren frivilligt, till exempel vid provkörning, överlämnat fordonet och "stölden" sker efter överlämnandet omfattas inte skadehändelsen av försäkringsmomentet *Stöld*.

3.3.3 Begränsning

Vid stöld, inbrott, tillgrepp, rån eller försök till sådant brott ersätts eftermonterad ljud- och bildutrustning med högst ett prisbasbelopp. Fabriksmonterad ljud- och bildutrustning ersätts utan beloppsbegränsningar. Avskrivningsregler gäller enligt punkt 5.2, både för fabriksmonterad och eftermonterad ljud- och bildutrustning.

Anmärkning till 3.3.1 och 3.3.2

Förklaring av vissa begrepp i brottsbalken; försäkringen omfattar endast stöld, tillgrepp av fordon, rån och försök till sådana brott.

Stöld - När någon utan tillåtelse tar något som tillhör annan person i avsikt att t.ex. behålla det eller sälja det.

Tillgrepp av fordon - Tillgrepp av motorfordon innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Rån - Någon som med våld eller hot om våld tar någon annans egendom.

Försäkring - När egendom överlämnas till annan person med förutsättning att egendomen ska lämnas tillbaka, och den personen istället behåller, säljer eller ger bort den. Exempel på försäkring är om en säljare låter en person provköra ett fordon och denne försvinner med fordonet.

Bedrägeri - När någon skaffar sig fördelar genom att med felaktiga uppgifter förmår någon att handla på ett sätt som innebär skada för denne.

Olovligt förfogande - När någon innehar annans egendom eller egendom som annan har rättigheterna i (ett exempel kan vara egendom som köpts på avbetalning) och säljer den utan lov eller på annat sätt disponerar över egendomen så att ägaren eller den som har rättigheter i egendomen går miste om sina rättigheter.

Olovligt brukande - När någon utan lov använder annans egendom och därigenom orsakar ägaren skada, förlust eller annan olägenhet.

3.3.4 Säkerhetsföreskrifter om stöldskydd

- När fordonet lämnas ska det låsas med ratt- och tändningslås. Om originalmonterat elektroniskt stöldskydd (immobilizer) finns, ska det vara aktiverat när fordonet lämnas.
- Nyckel, nyckelkort eller liknande till personbil eller lätt lastbil får inte förvaras eller gömmas i närheten av fordonet och ska i övrigt förvaras aktsamt. Detta gäller även vid lastning och lossning.
- Om nyckel, nyckelkort eller liknande till personbil eller lätt lastbil kommer bort, ska dessa omedelbart avkodas av auktoriserad verkstad.
- Lätt släp ska vara låst med lås som är godkänt av Svenska Stöldskyddsföreningen (SSF).

Utrustning till fordonet

- Utrustning till fordonet ska vara inlåst i fordonet när fordonet lämnas. Utrustning på fordonet ska vara fast monterad.

Avmonterad fordonsdel eller utrustning

- Avmonterad fordonsdel eller utrustning som inte förvaras i fordonet, skall vara inlåst i utrymme som endast disponeras av försäkringstagaren. Föremål som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, ska förvaras aktsamt.

3.3.5 Särskilt stöldskydd för fordon med ett marknadsvärde över 1 MKR

Fordonet ska utöver ordinarie stöldskydd utrustas med:

- SSF godkänt larm eller spårsändare som också är satt i funktion.
- Rutmärkning. Samtliga rutor skall märkas med fordonets registreringsnummer.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs minskas ersättningen, normalt med 25 procent. Ersättningen kan dock minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns under *punkt 7.5.11*.

3.3.6 Skadegörelse

Försäkringen gäller även för skada som uppkommit på fordonet genom uppsåtlig skadegörelse av annan person i samband med händelse som stöld, tillgrepp, rån eller försök till dessa. Inträffad skada skall polisanmälas. Självrisken är densamma som gäller för stöldförsäkringen enligt försäkringsbrevet.

Förekomsten av larm eller spårsändare påverkar inte självriskens storlek.

3.3.7 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

Spårsändare

Om fordonet, vid stöld av hela fordonet, var utrustat med spårsändare och denna var i funktion vid stöldtillfället gäller försäkringen utan självrisk. Självrisken sänks dock inte om vi för försäkringen har föreskrivit stöldskyddsutrustningen i fråga.

3.4 Glas

3.4.1 Försäkringen gäller för skada

Som består i att vind-, sido- eller bakruta genombrutits, spräckts eller krossats.

3.4.2 Försäkringen gäller inte för skada

- som skett när fordonet kolliderat, vält eller kört av vägen
- på sollucka, glastak och lyktglas (regleras via vagnskadeförsäkringen)
- genom skadegörelse
- genom stöld.

3.4.3 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet. Om vindrutan repareras istället för att bytas är självriskens 200 kr per stenskott/lagningsområde.

3.5 Räddning och bärgning

Försäkringen gäller för bärgningskostnad som uppstått på grund av driftstopp under färd eller i anslutning till färd med fordonet. Försäkringen gäller för sådan transport av förare, försäkrat fordon, tillkopplad släpvagn och bagage som har blivit nödvändig på grund av händelse enligt nedan. Händelsen ska ha skett under färd med fordonet eller i anslutning därtill. Fordonet ska vara minst halvförsäkrat.

3.5.1 Transport av förare och passagerare

Försäkringen ersätter transport av förare/passagerare, till hemorten inom Norden när fordonet skadats, råkat ut för annat driftstopp eller stulits,

- **om fordonet skadats så svårt att det inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan**
- **om fordonet efter stöld inte har kommit tillrätta innan resan fortsatt på annat sätt**
- **om fordonet måste lämnas kvar på grund av att föraren drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem det.**

3.5.2 Transport av fordon

Försäkringen ersätter transport av fordon som skadats, råkat ut för annat driftstopp eller stulits,

- **till närmaste lämpliga verkstad. Detta gäller också vid driftstopp som beror på att nyckel till fordonet förlorats, skadats eller blivit inlåst i fordonet**
- **till fordonets hemort om skadan är så allvarlig att fordonet inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan**
- **till fordonets hemort om fordonet efter stöld har kommit tillrätta efter det att resan fortsatt på annat sätt**
- **till fordonets hemort om fordonet måste lämnas kvar på grund av att föraren drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem det.**

3.5.3 Försäkringen gäller inte

- **vid driftstopp p.g.a. brist på drivmedel eller om batteriet för fordonets framdrift är urladdat**
- **p.g.a. uppenbar försummelse i fråga om fordonets skötsel och underhåll**
- **för skada som kan ersättas via garantier eller om annan försäkring finns.**

3.5.5 Självrisk

Självrisk framgår av försäkringsbrevet.

3.6 Kris

3.6.1 Vem gäller försäkringen för

- förare
- passagerare
- make/maka till passagerare
- försäkringstagarens anställda.

3.6.2 Försäkringen gäller för skada

- i samband med rån, hot eller överfall i samband med färd med fordonet. Med överfall avses här att våld utövats på person. Skadan ska polisanmälas
- i samband med trafikolycka vid färd med fordonet.

Försäkringsmomentet gäller ovanstående händelser som inträffar under den tid försäkringen är i kraft. Tiden under vilken behandling ges är begränsad till tolv månader räknat från skadetillfället.

3.6.3 Försäkringen gäller inte för skada

- som de försäkrade tillfogar varandra
- som den försäkrade tillfogats när han varit påverkad av narkotika, berusnings- eller sömnmedel såvida han inte kan visa att samband saknas mellan denna påverkan och skadan
- som uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

3.6.4 Försäkring ersätter

- skäligen kostnader för kristerapi av försäkrad person hos psykolog, eller hos annan utbildad person för stödsamtal och krisbearbetning
- skäligen resekostnader i samband med ersättningsbar behandling
- juridisk rådgivning till försäkrad som utsatts för rån, våldsbrott eller hot om det – som är straffbart enligt brottsbalken. Behandlingen ska godkännas av Berkley.

3.6.5 Högsta Ersättningsbelopp

Försäkringsskyddet är begränsat till kostnaderna för högst 10 behandlingar per person. Vid juridisk rådgivning är kostnaden begränsad till 10 procent av prisbasbeloppet. Resekostnader i samband med behandling beräknas enligt bestämmelserna i lagen om allmän försäkring.

Får den försäkrade ersättning från annan försäkring för de kostnader som avses i *punkt 3.6.4*, reduceras ersättningen genom denna försäkring med motsvarande belopp. Behandlingen ska ske i Sverige.

3.6.6 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

3.7 Allrisk

3.7.1 Försäkringen gäller för skada

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada som drabbar personbil eller lätt lastbil som är högst 10 år gammal räknat från första registreringsdagen (för lätt lastbil begränsas försäkringen att omfatta endast förarkupén).

- **Gäller för skador som orsakas av dig, förare eller passagerare genom plötslig och oförutsedd händelse.**
- **Gäller vid förlust av bilnycklar.**
- **Gäller vid tömning och sanering av tank samt byte av bränslefilter vid feltankning av bränsle.**
- **Gäller vid bärgning till närmaste lämpliga verkstad p.g.a feltankning av bränsle.**

3.7.2 Försäkringen gäller inte för skada

- **som orsakas av djur eller insekter**
- **som omfattas av våra försäkringsvillkor för brand, glas, stöld och inbrott, maskinskada, bärgning och vagnskada eller fordonets vagnskadegaranti**
- **som orsakas av frysning, väta, korrosion och frätning**
- **på komponenter som kan ersättas eller har undantagits i Maskinskadevillkoret.**

3.7.3 Högsta ersättningsbelopp

För att få full ersättning ska du handha fordonet och dess utrustning med aktsamhet för att förhindra så långt som möjligt att skada eller förlust uppstår.

Ersättningsbeloppet för allriskskada är begränsat till ett prisbasbelopp.

3.7.4 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

3.8 Rättsskyddsförsäkring för fordonet

Försäkringen betalar ombuds- och rättegångskostnader i vissa tvister och brottmål där du inte kan få ersättning av en motpart.

3.8.1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare i denna/deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov. För att försäkringen ska gälla måste du företrädas av ett ombud i tvisten. De händelser och omständigheter som ligger till grund för tvisten måste ligga inom försäkringens giltighetsområde och uppstått med anledning av fordonets ägande, brukande eller framförande.

3.8.2 När försäkringen gäller

Rättsskydd lämnas om försäkringsmomentet varit i kraft när de händelser eller omständigheter inträffade som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott och det därefter inte gått mer än tio år. Anmälan ska göras så snart som möjligt efter det att ombud anlitas eller från det att misstanken om brott delgivits.

3.8.3 Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde.

3.8.4 Vilka tvister försäkringen gäller för

- **Tvist som kan prövas av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen.**
Försäkringen gäller också i resningsmål, om resning beviljas.

3.8.5 Försäkringen gäller inte för

- småmål enligt 1 kap 3 d § rättegångsbalken. Detta undantag tillämpas inte på tvist på grund av försäkringsavtalet
- uthyrare i tvist som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet
- tvist som avser skadestånd eller annat anspråk mot dig på grund av gärning där kostnader för brottmål inte kan ersättas enligt avsnitten, vilka brottmål försäkringen gäller för och vilka brott/förseelser försäkringen inte gäller för
- när du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad
- tvist med någon som du är eller har varit gift med, ingått registrerat partnerskap med eller varit sammanboende med enligt sambolagen
- när försäkrad är kärandepart och tvisten ska handläggas enligt Lagen om grupprättegång
- tvist som avser ärenden vid domstol oberoende av om de registreras som tvistemål eller ärenden enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden eller konkurslagen
- tvist som avser personskadereglering vid försäkringsbolag om skadelidande inte väckt talan vid domstol mot försäkringsgivaren (gäller ersättning genom trafik-, ansvars- eller olycksfallsförsäkring)
- tvist som har anknytning till din nuvarande eller tidigare anställning, yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet inbegripet åtgärder för avveckling eller överlåtelse av verksamhet.

3.8.6 Vilka brottmål gäller försäkringen för

Försäkringen gäller för brottmål om den försäkrade misstänks eller åtalas för

- **brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, t.ex. vårdslöshet i trafik**
- **vållande till annans död**
- **vållande till kroppsskada eller sjukdom.**

Kan du visa att åtal mot dig för grov vårdslöshet i trafik, grovt vållande till annans död, grovt vållande till kroppsskada eller sjukdom, genom dom som vunnit laga kraft, inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

3.8.7 Vilka brott/förseelser försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för förundersökning och brottmål där misstanken om brott eller åtal avser

- **hastighetsöverträdelse enligt Trafikförordningen**
- **körning mot rött ljus enligt Trafikförordningen**
- **brott för vilket stadgas strängare straff än böter, till exempel rattfylleri**
- **olovlig körning.**

3.8.8 Ombud

För att försäkringen ska gälla måste den försäkrade anlita ombud som företräder den försäkrade i förhandlingar och rättegång.

Ombud ska vara lämpligt med hänsyn till de krav som svensk lag ställer på ett ombud och vara

- **advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå**
- **annan person som uppfyller kravet på lämplighet.**

I tvist eller mål som handläggs utomlands måste ombudet uppfylla motsvarande krav som det landets lag ställer på ombud.

Ombud, försäkrad och bolag har rätt att för sådant ombud som anges i 3.8.8, punkt 2, begära prövning av ombuds lämplighet. Prövning kan göras hos *Försäkringsförbundets Prövningsförfarande* beträffande ombuds lämplighet, POL, www.forsakringsnamnder.se.

Ombud enligt 3.8.8, punkt 1, har rätt att begära prövning i *Ombudskostnadsnämnden*, (OKN), www.forsakringsnamnder.se, rörande skäligheten av arvode och övriga kostnader. Ombudet och bolaget förbinder sig att godta utfallet av en sådan prövning.

Ombud enligt 3.8.8, punkt 2, har rätt att begära prövning i *Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor*, FNR, www.forsakringsnamnder.se, rörande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader. Ombudet och bolaget förbinder sig att godta utfallet av en sådan prövning.

3.8.9 Kostnader som ersätts

Du kan få ersättning för följande kostnader om de är nödvändiga och skäligen och om du inte kan få dem betalda av motpart eller annan. Vi betalar inte ut ersättning om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten.

Försäkringen ersätter:

- **Ombuds arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen.**
- **Kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud.**
- **Kostnader för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande.**
- **Expeditionskostnader i domstol.**
- **Rättegångskostnader som du ålagt att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten eller målet.**
- **Rättegångskostnader som du vid förlikningen under rättegång åtagit dig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.**

3.8.10 Kostnader som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte:

- **Ombudskostnader som uppkommer innan tvist uppstått eller du delgivits misstanke om eller åtalats för brott enligt ovan.**
- **Eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för någon av de försäkrade.**
- **Verkställighet av dom, beslut eller avtal.**
- **Ersättning till skiljemän.**
- **Merkostnader som uppstår om du anlitar flera eller byter ombud/försvare.**
- **Merkostnader som uppkommer genom att du gjort dig skyldig till försumlig processföring eller förfarit försumligt.**

3.8.11 Ersättning

Högsta ersättningsbelopp vid en tvist är 250 000 kronor.

Om två eller flera av de försäkrade står på samma sida anses det endast föreligga en tvist. Även om den försäkrade har flera tvister, ska de räknas som en tvist om yrkandena stöder sig på väsentligen samma grund.

3.8.12 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

3.8.13 Om vi inte är överens

Försäkrad har rätt att vid tvist om tolkning av försäkringsvillkor för rättsskydds-försäkring begära prövning hos *Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor* (FNR). Ansökan om prövning i nämnden måste göras senast sex månader från det att bolaget förklarat sig ha tagit slutlig ställning i ärendet.

3.9 Maskinskadeförsäkring

3.9.1 Försäkringen gäller för

Personbil eller lätt lastbil som är högst åtta år gammal räknat från första registreringsdatumet eller som körts högst 15 000 mil. Ägaren ska styrka fordonets ålder och antalet körda mil. Försäkringen upphör så snart någon av gränserna uppnåtts. Om det inte kan visas vilken dag skadan uppstod ska den anses ha hänt den dag vi fick anmälan till oss.

3.9.2 Försäkringen gäller inte för skada

- som ska ersättas enligt lag, garanti (exempel: återförsäljargaranti, MRF-garanti, nybilsgaranti), eller annat åtagande
- som uppkommit genom brand, stöld eller annan yttre olyckshändelse. Händelser härigenom ersätts genom respektive försäkringsmoment
- som sönderfrysning, väta eller korrosion
- p.g.a. förorenat bränsle
- som orsakats av djur till exempel gnagande möss
- som uppstått på komponenter/programvara som avviker från motsvarande del i bil som importerats av svensk generalagent (till exempel genom trimning).

3.9.3 Försäkringen ersätter

Oförutsedd inifrån kommande skada eller fel som påverkar bilens funktion. Kostnader utöver självriskan för undersökning och demontering, som vi i förväg godkänt, i syfte att fastställa om skadan ersätts av försäkringen:

- Motor och elmotor inkl. dess styrelektronik för fordonets framdrivning.
- Laddluftkylare, turbo/överladdningsaggregat med styrsystem.
- Grenrör.
- Klimatanläggning inklusive givare och spjällmotorer.
- Tändsystem inklusive styr- och reglerkomponenter.
- Glödstitf.
- Kylsystem för motor och växellåda inkl. oljekylare.
- Fabriksmonterat system för uppvärmning av kupé inklusive tillsatsvärmare.
- Startmotor och generator samt dess styrenhet inklusive tändningsnyckel/kort/smartkey, start/stopsystem.
- Bränslesystem inklusive insprutningssystem, pumpar, tankarmatur och givare.
- Elvärme i vindruta, bakruta och backspeglar.
- Ratt- och tändningslås samt kortläsare.
- System för avgasrening.

- Kraftöverföring, växellåda, styrelektronik och reglage.
- Drivaxlar.
- Koppling och svänghjul.
- Bromsservo och huvudcylinder samt vacuumpump.
- Styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar.
- Styrervoväxel inklusive pump.
- Central elektronikmodul.
- Farthållare och färddator.
- Kombinationsinstrument (exempelvis hastighetsmätare och motorinformation).
- Fabriksmonterade elektroniska system för kommunikation och information.
- Elektriska kablar.
- System för aktiv styrning och parkeringshjälp.
- Komfortstyrdon (exempelvis styrenhet till stol, fönster och centrallås) samt motorer till dessa.
- Motor till cabriolet, bak- och taklucka.
- Luft-/hydraulfjädring inkl. luftbälg.
- Regnsensorer inkl. reglage och givare.
- Krockkuddesystem samt säkerhetsbälten och bältessträckare.
- Parkeringsbromssystemets elektronik.
- Styrelektronik för aktivt chassistabiliserings samt antisladd/spinnsystem (inte fjädrar).
- Fabriksmonterade elektroniska system för kollision varning, säkerhetskommunikation, information, data, navigering samt multimedia.
- Fabriksmonterade strålkastare inkl. givare.
- Torkarmotor till vind- och bakruta.

För fordon som drivs med hybrid- eller eldrift gäller försäkringen även för inifrån kommande skada eller fel som påverkar bilens funktion och som berör någon av följande komponenter:

- Batteri för drivning av fordonet men inte lågvoltbatteri.
- Fabriksmonterad batteriladdare i fordonet (OBC).
- Högvoltskablage inkl. fordonets laddkontaktdon men inte laddkabel eller extern laddenhet.
- Kylsystem för högvoltbatteri inkl. givare.
- Spänningsomvandlare.
- Strömväxlare.
- System för energiåtervinning.
- System för högvoltsovervakning.
- Växelriktare.

3.9.4 Försäkringen ersätter inte

- tändstift eller startbatteri
- bränsletank, slangar ledningar eller filter
- ljuddämpare och avgasrör
- hjullager
- lamellbelägg och följskador av detta
- hjulcylindrar, bromsok, bromsskivor/trummor och bromsbelägg
- stag och kulleleder eller rattaxel
- stötdämpare och fjädrar
- dörrlåsmekanik
- glas och lampa
- lågvoltsbatteri
- laddkabel eller extern laddenhets

Aktsamhetskrav

- Bilen får inte köras så att motor eller kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning, exempelvis fortsätta köra om ett läckage av olja eller kylarvätska har uppstått eller köra fast varningslampa har tänts.
- Komponenter och mjukvara som avviker från fordonets seriemässiga utförande får inte användas.
- Service, reparation eller monteringsåtgärd ska vara fackmannamässigt utförd.
- Generalagenten/tillverkarens anvisningar beträffande till exempel driv och smörjmedel, service och skötsel av fordonet ska följas. Kvitton på inköp eller annat serviceunderlag ska kunna uppvisas på begäran av Berkley.

Om aktsamhetskraven/säkerhetsföreskrifterna inte följs

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs minskas ersättningen, normalt med 25 procent. Ersättningen kan dock minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns under 7.5.11.

3.9.4 Garanti

Om en skada regleras genom att begagnad del monteras, lämnar vi garanti som motsvarar sedvanlig garanti från branschverkstad. Garantin gäller under sex månader men i högst 1 000 körda mil. Garantifall måste genast anmälas till oss. Vi förbehåller oss rätten att besiktiga bilen före reparation.

3.9.5 Självrisk

Om fordonet har körts:

- | | | |
|--------------------|-------------------------|-------------------------------|
| • högst 4 000 mil | 10 % av prisbasbeloppet | |
| • högst 5 000 mil | 20 % av skadekostnaden, | lägst 10 % av prisbasbeloppet |
| • högst 7 000 mil | 30 % av skadekostnaden, | lägst 10 % av prisbasbeloppet |
| • högst 10 000 mil | 40 % av skadekostnaden, | lägst 10 % av prisbasbeloppet |
| • högst 12 000 mil | 50 % av skadekostnaden, | lägst 10 % av prisbasbeloppet |
| • högst 15 000 mil | 60 % av skadekostnaden, | lägst 10 % av prisbasbeloppet |

3.10 Vagnskada

3.10.1 Försäkringen gäller för skada

- genom trafikolycka eller annan yttre olyckshändelse. Försäkringen gäller även för sådana skador under fordonets transport på annat transportmedel
- av annan yttre olyckshändelse
- genom uppsåtlig skadegörelse av annan person
- på fordonet som orsakats av på fordonet monterad anordning för vägarbete eller vinterväghållning.

3.10.2 Försäkringen gäller inte för skada

- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet
- som består i eller är en följdskada av slitage, sprickbildning eller kan hänföras till bristfälligt underhåll
- som orsakats genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i 3.10.1, betalas dock
- om lastanordningen inte monterats och använts enligt fabrikantens anvisningar
- som omfattas av 3.2, brandförsäkring, 3.3, stödförsäkring eller 3.4, glasförsäkring
- skada orsakad av djur eller insekter inne i fordonet, till exempel skada på inredning eller kablage.

3.10.3 Säkerhetsföreskrifter

- Fordonets maximala drag- och lastvikt får inte överskridas.
- Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
- Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren, omedelbart före körning, förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.
- Gällande bestämmelser beträffande säkring av last skall följas.
- Fordonet ska vid färd ha lagstadgad utrustning, till exempel lagligt mönsterdjup på däck.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25 procent. Regler om nedsättning av ersättningen finns i 7.3.3, *Brott mot säkerhetsföreskrifter*.

3.10.4 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

3.10.5 Särskilda självrisker

Ungdomssjälvrisk

Vagnskadeförsäkringen gäller med en extra självrisk på 5 procent av prisbeloppet om föraren var under 24 år då skadan inträffade (s.k. ungdomssjälvrisk).

Höjledsskada

Vid skada som uppstått genom kollision i höjled tillkommer en extra självrisk (utöver vald självrisk). Denna är 1 prisbasbelopp vid varje skada.

Vinterväghållning

Självrisk vid vinterväghållning för väghållares räkning är 5 procent av prisbasbeloppet vid varje skada.

Viltavisare

Om fordonet vid kollision med djur, som plötsligt och oförutsett kommit ut på körbanan var utrustad med av Transportstyrelsen godkänd viltavisare, reduceras avtalad självrisk med hälften, dock högst med 20 procent av prisbasbeloppet.

4. TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

Tilläggsförsäkringarna kan endast tecknas till grundförsäkringen om fordonet är minst halvförsäkrat i W.R Berkley.

4.1 Hyrbil

Hyrbilsförsäkring ingår om detta anges på försäkringsbrevet, försäkring kan tecknas för personbil och lätt lastbil som är minst halvförsäkrad i W.R Berkley.

4.1.1 Försäkringen gäller för

Försäkrat fordon som inte kunnat användas på grund av ersättningsbar skada såsom

- **brand-, stöld-, skadegörelse eller glasskada**
- **maskinskada**
- **vagnskada om vagnskadeförsäkring finns**
- **skada som ersätts genom vagnskadegaranti.**

Att skadan är ersättningsbar innebär både att händelsen ska omfattas av villkoret för försäkringsformen och att dess säkerhetsföreskrifter har följts.

4.1.2 Försäkringen ersätter

- **dagsersättning med 150kr/dag för personbil och 200 kr/dag för lätt lastbil under skäligen reparationstid**
- **skäligen kostnad för hyra av annat storleksmässigt likvärdigt fordon. Ersättningen uppgår till 75 procent av dygns- och kilometerkostnaden.**

4.1.3 Ersättningstid

Du får ersättning för hyrbil eller kontantersättning under skälig reparationstid, dock högst i 65 dagar. Du kan växla mellan hyrbil och kontantersättning.

4.1.4 Försäkringen ersätter inte

Ersättning lämnas inte om

- **avbrott uppstått eller förlängts på grund av dröjsmål eller underlåtenhet från försäkringstagarens sida**
- **fordonet trots skada kan användas**
- **fordonet vid skadetillfället var avställt eller belagt med körförbud**
- **försäkringstagaren får stilleståndsersättning från trafikförsäkringen, annan skadeståndersättning eller ersättning för inkomstförlust på grund av personskada**
- **annat än då avbrottsersättningen är högre. I sådant fall betalas mellanskillnaden.**

Vilket hyrbilsföretag ska du anlita

Du ska alltid kontakta oss innan du hyr bil, så vi kan tala om vilken biluthyrare som du får anlita.

Se till att du kan hämta din bil efter reparation. Går inte det, får du efter hemkomsten till Sverige bara använda hyrbilen för direkt färd till din hemort. Där ska den återlämnas till hyrbilsföretaget. Har du behov av hyrbil efter hemkomsten måste du kontakta oss så talar vi om vilken uthyrare du ska vända dig till.

4.2 Självriskreducering

4.2.1 Självriskreducering - Djurkollision

4.2.1.1 Försäkringen gäller för

- skada som uppkommer genom kollision med djur som plötsligt och oförutsett kommit ut på körbanan och är ersättningsbar enligt våra villkor för vagnskada. Är fordonet halvförsäkrat hos W.R Berkley och har vagnskadegaranti lämnas ersättning motsvarande vagnskadegarantins självrisk, dock högst 10 procent av prisbasbeloppet.

4.2.1.2 Högsta ersättningsbelopp

Ersättning betalas med högst 10 procent av prisbasbeloppet.

4.2.1.3 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

Åtgärd

Vid skada på älg, rådjur, hjort, vildsvin, björn, varg, järv, lo, utter, örn eller mufflonfår måste du göra anmälan till polisen. Vid skada på tamdjur måste du göra anmälan till ägaren. Kan denne inte anträffas ska du göra anmälan till polisen. Vid skada i utlandet gäller det landets lagstiftning.

4.2.2 Självriskreducering - Skadegörelse

4.2.2.1 Försäkringen gäller för

- skada på fordonet som uppkommit genom uppsåtlig skadegörelse av annan person och som är ersättningsbar enligt vagnskada. Är fordonet halvförsäkrat hos W.R Berkley och har vagnskadegaranti lämnas ersättning motsvarande vagnskadegarantins självrisk, dock högst 10 procent av prisbasbeloppet.

Inträffad skada ska polisanmälas.

4.2.2.2 Högsta ersättningsbelopp

Ersättning betalas med högst 10 procent av prisbasbeloppet.

4.2.2.3 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

5. VÄRDERINGS OCH ERSÄTTNINGSGREGLER

5.1 Vad och hur ersätter W.R Berkley

Försäkringen ersätter direkta ekonomiska förluster. Detta medför att ålder och slitage påverkar vad du får i ersättning. Vi har rätt att avgöra om det skadade/tillgripna ska repareras eller om skadan ska betalas kontant. Om begagnad likvärdig utbytesdel finns att tillgå ska sådan användas vid reparation eller återanskaffning.

Vi har rätt att anvisa inköpsställe, leverantör eller motsvarande. Ersättningen beräknas på egendomens värde i allmänna handeln omedelbart före skadan (marknadsvärdet). Om marknadsvärdet inte kan fastställas tillämpas en schabloniserad avskrivning enligt tabell på sidan 30.

Om utrustningens fabrikat, modell, ålder och ursprung inte kan styrkas med exempelvis originalkvitto/garantibevis eller motsvarande betalas i regel ingen ersättning.

5.2 Vad som inte ersätts

- **Slitage och normal förbrukning.**
- **Kostnad för förbättring eller förändring av fordonet i samband med reparation.**
- **Merkostnad till följd av att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe.**
- **Kostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet har i det seriemässiga utförandet. Vi betalar kostnad för din egen varumärkes- eller mönsterskyddade firmasymbol och för din egen reklamtext i anslutning till dessa med högst 2 prisbasbelopp.**
- **Normalt slitage när fordonet har använts i samband med stöld eller annat tillgrepp.**
- **Eventuell värdeminskning efter reparation av skada.**
- **Förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte kunnat användas, såvida vi inte särskilt åtagit oss det i försäkringsavtalet.**
- **Merkostnad på grund av att skadad egendom ersätts med ny egendom.**
- **Mervärdesskatt, när du eller ägaren är redovisningsskyldig för sådan, för den del du eller ägaren kan göra avdrag för.**
- **Merkostnad på grund av:**
 - reparation på övertid
 - frakt av reservdelar på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, såvida inte vi i förväg lämnat särskilt godkännande.

Som direkt ekonomisk förlust betraktas inte:

- **Affektionsvärde som gått förlorat.**
- **Förlorad arbetsförtjänst i samband med egendomsskada.**
- **Besvär och olägenheter som kan uppstå, till exempel att du måste använda kollektiva trafikmedel istället för det egna fordonet.**
- **Värdet av eget arbete nedlagt efter skadan om inte annat avtalats.**
- **Värdet av eget arbete som du nedlagt på ditt eget fordon, till exempel egenhändigt utförda reparationer.**

Avskrivningsregler för viss utrustning till fordonet

Ljud- och bildutrustning, batterier, lättmetallfälgar med mera, avskrivning i procent:

Föremål	ÅLDER								
	-1 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år
1. Ljud- och bildutrustning	0	10	20	30	40	50	60	70	80
2. Navigationsutrustning	0	10	20	30	40	50	60	70	80
3. Bilbatteri	0	25	40	60	80	80	100	100	100
4. Elbatteri för framdrift	0	0	25	25	50	60	70	100	100
5. Kapell och dylikt*	0	0	0	15	30	50	60	70	80
6. Lättmetallfälgar	0	10	20	30	40	50	60	70	80

* Förutsätter att kapellet är i funktionsdugligt skick.

Däck, avskrivning i procent:

KÖRDA MIL	DÄCK
-500	0
501-1000	10
1001-2000	20
2001-3000	30
3001-4000	50
4001-5000	70
5001-*	80

* eller mer än 5 år gamla

6. FÖRSÄKRINGSORDLISTA

Aktsamhetskrav - Speciella anvisningar som måste följas för att motverka skada. Om du åsidosatt aktsamhetskravet kan ersättningen sättas ned.

Annulation - Åtgärd för att försäkringen ska upphöra.

Ansvarstid - Med ansvarstid menas den längsta tid, exklusive karens, under vilken ersättning kan lämnas för ett och samma skadefall.

Avbrottsersättning - Ersättning för hyrbil eller kontantersättning som lämnas om fordonet inte kunnat användas i enlighet med åtagande från oss i Hyrbilsförsäkringen. (OBS. Ej samma sak som stilleståndsersättning).

Avställningsförsäkring - Försäkring under avställningstiden som kan omfatta brand, stöld och inbrott, glas, rättsskydd och vagnskada. Också kallad "garageförsäkring".

Bedrägeri - Någon skaffar sig fördelar genom att med felaktiga uppgifter förmå någon att handla på ett sätt som innebär skada för denne.

Familj - Med familj menar vi make/maka/sambo/registrerad partner, förälder, barn och syskon som bor på samma adress.

Fast monterad - Utrustning som är fastsatt med bult, skruv, svetsning så att det krävs verktyg för att ta bort den.

Förskingring - När egendom överlämnas till annan person med förutsättning att egendomen ska lämnas tillbaka, och denne i stället behåller, säljer eller ger bort den. Det är till exempel förskingring om en säljare låter en person provköra en bil och denne försvinner med bilen.

Försäkrad - Den vars intresse är försäkrat mot skada.

Försäkringstagare - Den som har avtal om försäkring med bolaget.

Försäkrad egendom - Det fordon som anges i försäkringsbrevet/avtalet, och utrustning som kan anses vara normal för ett fordon av samma slag, fabrikat och användningssätt som det försäkrade.

Försäkringsbelopp - Försäkringssumma som anger det högsta belopp som kan ersättas.

Försäkringsfall - Skada eller annan händelse som omfattas av försäkringen.

Grönt kort - Internationellt försäkringsbevis.

Hemort - Den plats där man har sin stadigvarande bostad och är mantalsskriven.

Höjdledsskada - Med höjdledsskada menas då lastbil, kran eller last kolliderar med viadukt, portal, hängande ledningar eller liknande eller fastnar i tunnel.

Karens - Med karens menas att ersättning inte lämnas för avbrott under viss tid från den tidpunkt egendomsskadan inträffade.

Marknadsvärde - Den skadade egendomens värde i allmänna handeln omedelbart före skadetillfället.

Myndighetskrav - Särskilda regler och krav som ägare- och brukare av ett svensk-registrerat fordon måste följa, till exempel besiktning- och skatteregler för fordon.

Nedsättning - Minskning av försäkringsersättning därför att försäkringstagaren/-brukaren/föraren inte följt säkerhetsföreskrifter eller lämnar oriktiga uppgifter till bolaget.

Nyvärde - Vad det skulle kosta att omedelbart före ett inträffat försäkringsfall anskaffa ny egendom, likvärdig med den skadade utan avdrag för värdeminskning på grund av ålder och bruk.

Olovligt brukande - Någon som utan lov använder annans egendom och därigenom orsakar ägaren skada, förlust eller annan olägenhet.

Olovligt förfogande - Någon innehar annans egendom eller egendom som annan har rättigheter i (till exempel egendom som köpts på avbetalning) och säljer den utan lov eller på annat sätt disponerar över egendomen så att ägaren eller den som har rättigheter i egendomen går miste om sina rättigheter.

Olycksfall - Kroppsskada som drabbat den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre händelse, ett utifrån kommande våld mot kroppen och drabbar förare/passagerare till följd av trafik med försäkrat fordon.

Preklusion - Inom den tid som man måste ställa sin fordran på ersättning för att rätten till ersättning inte ska gå förlorad.

Preskriptionstid - När rätten att kräva ersättning upphört, normalt efter tre år.

Premie - Din kostnad för en försäkring för en viss tid.

Prisbasbelopp - Med prisbasbelopp avses här det belopp som fastställts enligt Lag om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade.

Regressrätt - Om vi betalat ersättning till dig kan vi under vissa förhållanden återkräva samma belopp eller del därav från skadevållaren.

Restvärde - Värdet av ett skadat föremål omedelbart efter skadehändelsen.

Självrisk - Del av skadekostnaden som den försäkrade får betala. Självrisk dras från skadekostnaden. Vid trafikförsäkringsskada återkrävs den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk.

Stilleståndsersättning - Trafikskadeersättning (skadestånd) som avser att täcka den kostnad som uppkommit för motparten i samband med trafikskada då fordonet inte kunnat användas.

Stöld - Någon tar annans egendom utan lov och behåller, säljer eller ger bort den.

Säkerhetsföreskrifter - Med säkerhetsföreskrifter avses föreskrifter om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada. Den som bryter mot säkerhetsföreskrifter riskerar att få avdrag på ersättningen.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel - Någon tar utan lov ett motorfordon som tillhör annan, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Tilläggsförsäkring - Försäkring som kompletterar en försäkrings standardomfattning.

Tilläggspremie - Den kostnad du betalar om till exempel en försäkrings omfattning ska utökas.

Värdehandlingar - Med värdehandlingar avses biljetter, kuponger, checkar och kontokort.

7 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

7.1 Försäkringsavtalet

7.1.1 Försäkringstiden

Försäkringstiden börjar klockan 00.00 den dag som anges i försäkringsbrevet eller vid den tidpunkt som framgår av omständigheterna. Försäkringen tecknas för ett år om inte annat avtalats. Tecknas försäkringen på begynnelsedagen, börjar försäkringstiden först vid den tidpunkt då avtalet träffas.

Kan försäkringstidens början inte fastställas enligt 7.1.1 börjar försäkringstiden klockan 00.00 dagen efter den dag då du meddelade oss att du ville teckna försäkringen. Om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premien eller, om försäkringen i annat fall är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar denna först klockan 00.00 dagen efter den dag då premien betalades. Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

7.1.2 Förnyelse av försäkringen

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringen automatiskt, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna. Försäkringstiden för en förnyad försäkring börjar när den föregående upphör.

Förnyelse sker dock inte vid försäkringstidens utgång om:

- **Försäkringen har sagts upp och ska upphöra vid denna tidpunkt.**
- **Försäkringstagaren har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag och underrättat Berkley om detta.**

Har försäkringstagaren inte meddelat Berkley att försäkringsbehovet har upphört, har Berkley rätt till premien för den tid försäkringen efter förnyelsetidpunkten varit gällande.

7.1.3 Din rätt att säga upp försäkringen - Under försäkringstiden

Du får säga upp försäkringen med omedelbar verkan om:

- **Försäkringsbehovet faller bort eller om det inträffar en annan liknande omständighet.**
- **Vi väsentligt åsidosätter våra skyldigheter enligt avtalet eller försäkringsavtalslagen.**
- **Det i annat fall föreligger en omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet.**

Förnyad försäkring - Har en försäkring förnyats, kan du, innan du har betalat någon del av premien, säga upp försäkringen med omedelbar verkan. En förnyad försäkring upphör också omedelbart om du, utan att betala premie för denna försäkring, tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

Ändring av försäkringsvillkor - Om vi begärt ändring av försäkringsvillkoren får du säga upp försäkringen till den tidpunkt då ändringen annars skulle börja gälla. Uppsägningen ska göras före denna tidpunkt.

7.1.4 Berkleys rätt att säga upp försäkringen

Berkley får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligt och skickas till dig senast en månad innan försäkringstiden går ut. Begär du, som konsument, att försäkringen ska förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl till att inte längre bevilja försäkring.

Berkley får säga upp försäkringen under försäkringstiden om du eller den försäkrade grovt åsidosatt någon förpliktelse mot oss eller om det finns andra synnerliga skäl. Uppsägningen ska göras skriftligt med 14 dagars uppsägningstid.

7.1.5 Tvist om rätten att behålla en försäkring

Om Berkley vägrat att förnya försäkringen skall talan väckas inom 6 månader från det att Berkley avsänt meddelande om sitt beslut, uppgift om skälen för detta och upplysning om vad försäkringstagaren skall göra för att få beslutet prövat. Väcks inte talan inom denna tid är rätten att föra talan förlorad.

7.2 Betalning av premie

7.2.1 När ska premien betalas

Första premien för försäkringen ska betalas inom 14 dagar från den dag då vi sänt premieavin till dig. Detta gäller dock inte om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar. Premie för senare premieperiod (gäller vid delbetalning) ska betalas senast på periodens första dag. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi skickat ut premieavin. Om premieperioden är högst en månad, ska premien dock betalas på periodens första dag. Betalas inte premien i rätt tid föreligger dröjsmål med premiebetalningen. Premien för förnyad försäkring ska betalas senast den dag då den nya försäkringstiden börjar.

7.2.2 Uppsägning på grund av dröjsmål med premien

Betalas inte premien i rätt tid, får vi säga upp försäkringen 14 dagar efter dagen då skriftligt meddelande om uppsägningen sänts till dig, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse. Försäkringen upphör inte

- **om premien betalas inom de tider som anges i 7.2.1**
- **om du inte har kunnat betala premien i rätt tid därför att du blivit svårt sjuk eller berövats friheten eller inte fått ut pension eller intjänad lön från din huvudsakliga anställning**

- **om du har hindrats att betala premien i rätt tid av någon annan liknande oväntad händelse. När hindret faller bort, ska du omedelbart betala premien. Gör du inte det upphör försäkringen. Om dröjsmålet har varat i tre månader, upphör försäkringen även om hindret finns kvar.**

7.2.3 Premiebetalning efter det att försäkringen upphört

Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört enligt 7.2.2 anses du ha begärt en ny försäkring från och med dagen efter den då premien betalades. Vill vi inte bevilja försäkring enligt din begäran, ska du skriftligen underrättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

7.2.4 Tilläggspremie

Höjs den avtalade premien under försäkringstiden, skall tilläggspremien betalas senast 14 dagar från den dag då Berkley avsände ett krav på tilläggspremien till försäkringstagaren. Om en tilläggspremie inte betalas i rätt tid, får Berkley räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som har betalats. En sådan ändring får verkan tidigast 14 dagar efter det att en underrättelse om omräkningen har avsänts till försäkringstagaren.

7.2.5 Särskilda regler vid autogirobetalning

Utöver vad som anges i 7.2.1–7.2.4, gäller bestämmelserna i autogiroavtalet. Om autogiroet upphör att gälla av annan anledning än utebliven betalning aviseras premie för återstående del av försäkringstiden. Premie ska betalas enligt reglerna i 7.2.1–7.2.4.

7.2.6 Betalning genom betalningsförmedlare

Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

7.2.7 Premie för avkortad försäkringstid

Om en försäkring upphör i förtid, har vi rätt till premie för den avkortade perioden.

7.2.8 Särskild bestämmelse för trafikförsäkringspremie

Berkley överlåter fordran på obetald trafikpremie till trafikförsäkringsföreningen.

7.3 Begränsningar av Berkleys ansvar

7.3.1 Upplysningsplikt

När du tecknar, utvidgar eller förändrar en försäkring är du skyldig att på vår begäran lämna upplysningar som kan vara av betydelse för att försäkring ska beviljas. Upplysningarna ska vara riktiga och fullständiga. Om du inser att vi har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter är du skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna. I annat fall kan nedsättning av försäkringsersättning ske enligt *punkt 7.5.11, Nedsättning av försäkring*.

7.3.2 Riskökning

Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras, till exempel hur långt du kör per år. Underlåtenhet kan leda till nedsättning av försäkringsersättning, i allvarigare fall kan ersättning helt utebli. I annat fall kan nedsättning av försäkringsersättning ske enligt *punkt 7.5.11*.

7.3.3 Brott mot säkerhetsföreskrifter

Om den försäkrade vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, betalas ersättning från försäkringen endast i den utsträckningen skadan får antas ha inträffat även om föreskriften iakttagits. Med den försäkrade likställs annan som har haft att tillse att föreskriften följdes. För nedsättning av trafikskadeersättning gäller reglerna i *Trafikskadelagen (1975:1410)*.

7.3.4 Framkallande av försäkringsfall

Har du framkallat eller förvärrat följderna av försäkringsfallet med uppsåt lämnas ingen ersättning till dig. Har du framkallat eller förvärrat följderna av försäkringsfallet genom grov vårdslöshet lämnas ersättning till dig endast om det finns synnerliga skäl. Då skadan framkallats genom vårdslöshet som inte är grov i samband med brott mot en säkerhetsföreskrift i försäkringsvillkoren, har Berkley rätt att sätta ned försäkringsersättningen med ett skäligt belopp.

Se vidare 7.5.11, *Nedsättning av försäkringsersättningen*. För nedsättning av trafikskadeersättning gäller reglerna i *Trafikskadelagen (1975:1410)*.

7.4 Räddningsåtgärder

7.4.1 Föreskrifter

Du måste efter förmåga avvärja skada som kan befaras inträffa omedelbart och begränsa skada som redan inträffat. De anvisningar som vi lämnat ska följas. Vi ersätter skäliga kostnader för åtgärd som är rimlig. Ersättning lämnas inte om du har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande. Åsidosätter du genom grov vårdslöshet eller uppsåt föreskrifter om räddningsåtgärder, kan ersättningen minskas eller utebli.

7.5 Reglering av skada

7.5.1 Anmälan och ersättningskrav, föreskrift

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Dessutom ska den som begär ersättning

- **vid stöld eller annat tillgrepp eller försök till sådant brott, inbrott, rån eller överfall göra polisanmälan utan dröjsmål på den ort där skadan inträffat och sända in intyg till oss om detta**
- **vid skada som har inträffat under transport på annat transportmedel, anmäla skadan till transportföretaget**
- **lämna specificerat krav på ersättning**
- **upplysa oss om annan försäkring gäller för samma skada**
- **på begäran av oss lämna upplysningar och tillhandahålla originalkvitton, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.**

7.5.2 Besiktning, föreskrift

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning.

7.5.3 Reparation, föreskrift

Reparation och bärgning får endast ske efter vårt godkännande. Beträffande valet av reparatör, bärgare, reparationsmetod och material ska våra anvisningar följas. Vi har rätt att företräda dig i förhållande till den som utför reparationen. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning. Som ägare av fordonet ska du, efter vårt medgivande, beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete. I brådska fall får sådan reparation utföras som är nödvändig för att färden med fordonet ska kunna fortsätta. En förutsättning för detta är att reparationen görs efter samråd med oss.

7.5.4 Påföljd

Åsidosätter du föreskrift enligt 7.5.1–7.5.3 kan ersättningen minskas eller utebli enligt 7.5.11.

7.5.5 Utbetalning av ersättning

Vi ska betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade gjort vad som angetts i 7.5.1–7.5.3. Har den som begär ersättning uppenbarligen rätt till åtminstone visst belopp, betalar vi detta innan den slutliga ersättningen fastställts.

7.5.6 Ränta

Betalas ersättning efter utgången av den månad som angetts i 7.5.5, betalar vi dröjsmålsränta enligt räntelagen. Under polisutredning eller värdering enligt 7.1.5, betalar vi ränta enligt riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 50 kronor.

7.5.7 Preskription

Den som vill kräva ersättning förlorar sin rätt, om han inte väcker talan mot oss inom tre år från det att han fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att fordringen tidigast hade kunnat göras gällande. Har den ersättningsberättigade anmält skadan till oss inom den tid som angetts i första stycket, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan vi tagit slutlig ställning i ersättningsfrågan.

7.5.8 Mervärdesskatt – Moms

Försäkringstagare som är redovisningskyldig för moms ska svara för denna.

7.5.9 Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring. Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvarigheten mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

7.5.10 Underförsäkring

Försäkringsbeloppet skall motsvara värdet av försäkrad egendom eller annat försäkrat intresse enligt *punkt 5, Värderings- och ersättningsregler*.

Understiger försäkringsbeloppet i betydande mån detta värde, kan ersättning från försäkringen sättas ned i förhållande till underförsäkringen.

7.5.11 Nedsättning av försäkringsersättning

Om inte förhållandet är reglerat särskilt i villkoret kan ersättningen sättas ned vid:

- **Oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades.**
- **Underlåtenhet att anmäla ändring i förhållande som har uppgetts då försäkringen tecknades.**
- **Åsidosättande av föreskrift i försäkringsvillkoren.**

Om förhållande enligt punkt ett och två medfört för låg premie eller alltför förmånliga villkor begränsas vårt ansvar till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som egentligen skulle gälla. Vid åsidosättande av föreskrift enligt punkt tre sätts ersättningen ned med 25 procent utöver eventuell självrisk. Nedsättningen kan bli större i allvarliga fall, till och med så stor att ingen ersättning lämnas. Nedsättning sker inte i den mån du kan visa att åsidosättandet av föreskriften varit utan betydelse för försäkringsfallets inträffande eller för skadans omfattning.

7.5.12 Oriktig eller ofullständig uppgift vid skaderegleringen

Har den som är berättigad till ersättning efter försäkringsfallet uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet lämnat oriktiga uppgifter, eller dolt något av betydelse, kan ersättningen sättas ned.

Nedsättningen kan i allvarigare fall leda till att den försäkrade eller annan som begär ersättning från Berkley blir helt utan ersättning.

Se vidare under *7.5.11 Nedsättning av försäkringsersättning*.

7.6 Regler i särskilda fall

7.6.1 Leverantörsgaranti/abonnemang

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt försäkring, garanti, abonnemang eller liknande åtagande. Försäkringen gäller om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

7.6.2 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med terrorhandling, krig eller krigsliknande händelser.

7.6.3 Atomskador/dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada

- **på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess**
- **som direkt eller indirekt orsakats av dammgenombrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elproduktion. Detta avser inte ersättning enligt trafikskadelagen och rättsskyddsförsäkringen.**

7.6.4 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

7.6.5 Om det blir tvist

Vid tvist om värdet på skadad egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara auktoriserad av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat. Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han har beräknat skadans värde. Värderingsmannen ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan denne blivit utsedd. Av ersättningen till värderingsmannen ska den försäkrade betala gällande rättsskyddssjälvrisk, dock sammanlagt högst 50 procent av värderingsmannens ersättning. Om värderingsmannen värderar skadan till högre belopp än det vi erbjudit, betalar vi hela kostnaden.

7.6.6 Återkrav

I samma utsträckning som vi ersatt dig, övertar vi den rätt du kan ha att kräva ersättning av annan. Du får inte med den som är ansvarig för skadan träffa överenskommelse som innebär att du helt eller delvis avstår din rätt till ersättning. I samma utsträckning som vi har betalat ersättning från trafikförsäkring, har vi enligt trafikskadelagen bland annat rätt att kräva tillbaka ersättning från den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med straffbar påverkan av alkohol eller annat berusningsmedel. Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

7.6.7 Överlåtelse av fordran

I samma utsträckning som Berkley har utbetalat ersättning övertar bolaget den försäkrades rätt att kräva ersättning från den som är ansvarig, eller i annat fall betalningsskyldig för skadan.

7.6.8 Äganderätt till ersatt egendom

Berkley övertar äganderätten till ersatt egendom om inget annat avtalats.

7.6.9 Skaderegistrering

För att minska försäkringsbolagens kostnader för ersättning som baseras på oriktiga uppgifter använder sig Berkley av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Registret innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Personuppgiftsansvarig för GSR är: GSR AB, Box 24171, 104 51 Stockholm.

7.6.10 Personuppgiftslagen

Den registrering av personuppgifter som W.R. Berkley inhämtar i samband med att ett försäkringsavtal ingås är nödvändig för att vi ska kunna administrera försäkringen. Vissa av uppgifterna kan komma att lämnas vidare till andra företag och organisationer som W.R. Berkley samarbetar med, t ex vid skadereglering.

I de fall vi har upplysningsskyldighet gentemot myndighet kommer vi att lämna ut de uppgifter myndigheten begär att få ta del av. Ändamålet med behandlingen är att W.R. Berkley ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt försäkringsavtalet, enligt lagar och myndighetsföreskrifter, behandlingar för analys- eller statistikändamål.

Uppgifterna behandlas med sekretess, i enlighet med W.R. Berkley etiska regler. Som fysisk person har du rätt att genom en skriftlig begäran få besked om vilka personuppgifter vi behandlar om dig. Detsamma gäller om du vill begära rättelse av felaktig eller missvisande uppgift.

7.7 Om vi inte kommer överens

Om du inte är nöjd med beslut eller hantering av ett ärende är vi naturligtvis beredda att ompröva ärendet. Kontakta i första hand den handläggare som haft ansvar för ditt ärende, du har även möjlighet att vända dig till Klagomålsansvarig på W.R. Berkley genom att skriftligen beskriva ditt ärende och skicka det till ovan angiven adress.

Du kan även vända dig till allmän domstol för att få ditt ärende prövat. Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättsskyddet i din försäkring. Du betalar då enbart självrisken. Om du har frågor som gäller trafikskadeersättning för personskador kan du istället få ärendet prövat i *Trafikskadenämnden*.

Om du råkat ut för en personskada i trafiken kan du ha rätt till ekonomisk ersättning i form av trafikskadeersättning. *Trafikskadenämnden*, TSN är fristående från försäkringsbolagen. Nämnden finns till för att den som skadats ska få en rättvis och skälig ersättning utifrån gällande lagstiftning och praxis. Vissa ersättningsfrågor är obligatoriska att pröva i nämnden. I andra frågor där du inte är nöjd med bolagets slutliga beslut kan du ansöka om tvistlösning hos Trafikskadenämnden.

Mer information finns på nämndens hemsida.

Trafikskadenämnden, TSN • www.trafikskadenamnden.se

FNR är en nämnd för alternativ tvistlösning vid tvister rörande rättsskydds-försäkring samt trafikförsäkring vid åtagande om juridiskt biträde vid reglering av personskada. Anmälan till **FNR** ska göras senast 12 månader från det att klagomålet lämnades in till försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget yttrar sig över anmälan och därefter lämnar **FNR** ett rådgivande yttrande.

**Svensk Försäkrings Nämnder, FNR
Nämnden för Rättsskyddsfrågor
Box 24067, 104 50 Stockholm
www.forsakringsnamnder.se**

För privatpersoner gäller även följande:

Om du är missnöjd kan du vända dig till *Allmänna Reklamationsnämnden* med tvistefrågor som inte är av medicinsk karaktär. **ARN** är en myndighet som prövar tvister mellan konsumenter och näringsidkare.

Det är konsumenten som gör anmälan. Anmälan till **ARN** ska ha kommit in senast ett år efter det att konsumenten reklamerat till försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget yttrar sig sedan över anmälan. Nämnden rekommenderar en lösning av tvisten.

**Allmänna reklamationsnämnden, ARN
Box 174, 101 23 Stockholm
www.arn.se • arn@arn.se
Tel 08-508 860 00**